

TORONTÁI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

KEDD, 1930 FEBRUÁR 25
59. ÉVFOLYAM, 46. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beogradból jelentik: A háztulajdonosok szövetsége vasárnap ülést tartott, amelyen a vezetőség beszámolt a múlt évi működéséről. A jelentésben ismertették a háztulajdonosok katasztrófális helyzetét, miután Beogradban ötezernél több üres lakás van, amelyek értékesítése lehetetlen.

Noviszádról jelentik: A dunabánsági földbirtokosok és mezőgazdasági élet vezetői vasárnap konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy mezőgazdasági szövetséget alakítanak a Dunabánság területén. Az alakuló ülést március végére fogják egybehívni.

Szófiából jelentik: A kormánypárti lapok azt írják sugalmazott helyről, hogy a Liapesev-kormány nem hagyja magát eltántorítani külső feladatától az ellenzék kampánya által, hanem az alkotmányos tényezőkhöz bizalmára támaszkodva, továbbra is helyén marad.

Berlinből jelentik: Az ügyészséghez feljelentés érkezett, amelyben a Krupp és Thylessen fegyvergyárak ellen hazaárulás miatt emelnek vádat.

Berlinből jelentik: A kommunista szervezet ugynevezett rohamcsapatai vasárnap este a Friedrichstrassen és az Unter den Lindenen nagy tüntetést rendeztek, amelynek során a rendőrség kénytelen volt a fegyvert használni. Az uccai harc során 15 ember megsebesült és harmincat letartóztatott a rendőrség.

Budapestről jelentik: Illetékes helyen nyert információ szerint, a minisztertanács elfogadta Gömbös Gyula hadügyminiszter előterjesztését, amelyet a honvédségi tisztikar javadalmazásának emelésére tett.

Budapestről jelentik: A Ráday uca 7. szám alatti ház házmestere, Takács József, egy 38 évvel ezelőtt Amerikába vándorolt táncosnő rokona, Nagy Etel révén, négy millió pengőt örökölt.

SPORT HIREK

Beograd, BSK—Kinizsi (Temesvár) 8:0 (2:0).
Zemun. Jugoszlávia—Spárta 5:3 (4:2).
Prága. Viktória—Ziskov—Spárta 3:2.
SK Szlavia—Bohemia 2:2 (0:1).
Wien. Rapid—Admira 6:0.
Nicholson—Wien 1:1.
Wac—Ausztia 2:0.
Wacker—WSC 2:1.
Hakoah—Herta 3:2.
Budapest. Ferencváros—Hungária Komb.—Teplitzer FK 5:1.
Ujpest—III. kerület 3:0.
Pécs. Pécsbaranya—Attila 1:0.
Debrecen. Boesckay—Nemzeti 2:0.
Szeged. Bástya—Kispest 3:1.

Megkezdődött a bánok pénzügyi konferenciája.

Beograd, febr. 24.
Vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődött meg a bánok konferenciája, amelyet Svrljuga dr. pénzügyminiszter hívott egybe a bánok pénzügyi politikájának megállapítása végett.

A konferencián maga dr. Svrljuga pénzügyminiszter elnököt, aki nagy vonásokban ismertette az állam pénzügyi helyzetét, rámutatva arra az összefüggésre, ami a bánok pénzügyi politikája és az állam pénzügyi helyzete között van.

A pénzügyminiszter beszédében ismertette azokat az elveket és azt az irányt, amelyen a bánok pénzügyi politikájának haladni kell, hogy a szükséges harmónia meglegyen.

Svrljuga dr. pénzügyminiszter beszéde során nagy általánosságban foglalkozott a bánok fő jövedelmi forrásainak a kérdésével. Ismertette azokat külön-külön és ismertette ezekre vonatkozólag a pénzügyminisztérium állásfoglalását.

A pénzügyminiszter megnyitó beszéde után, amely azonban a konferencia teljes anyagának ismertetését ölelte föl, megállapodtak abban a sorrendben, ahogy a tárgyalási anyagot fel fogják dolgozni és ezzel a vasárnapi értekezletet be is zárták.

A következő báni pénzügyi konferencia hétfőn reggel 9 órakor lesz. (Avala.)

Kedden nemcsak a Chautemps-kormány sorsa, hanem a keleti konferencia kérdése is eldől a francia kamarában.

Budapest, febr. 24.
Bethlen miniszterelnök a hágai konferencia eredményeinek megszüvegezése miatti tárgyalások ellentéteit kiegyenlítette. Valószínű, hogy a tárgyalások péntekig nem fognak befejeződni és így Valkó külügyminiszter utazik ki Párizsba, hogy Bethlen péntekre, Horthy kormányzó jubiláris ünnepségén Budapesten lehessen.

Bethlen Párizsban nem fogadta a hírlapírókat, nehogy nyilatkozataival esetleg kedvezőtlen irányban befolyásolhassa a konferencia menetét.

Bár okozati összefüggés nincsen a Chautemps-kormány és a keleti jóvátételi konferencia között, mégis kétségtelen, hogy az új francia kormány esetleges keddi lezavartatása, hátráltatná a konferencia munkáját is, miután Loucheur, a konferencia vezetője, más irányban lenne elfoglalva.

A francia kamara keddi ülésén tehát nemcsak a Chautemps-kormány, hanem a keleti jóvátételi konferencia sorsa is eldől.

Bécs — a Rómából Berlinbe vezető ut hidja — mondja Schober.

Róma, febr. 24.
Az olasz lapok igen kimerítően és melegen foglalkoznak Schober osztrák kancellár berlini utjával, amelyet nagyjelentőségűnek mondanak.

A lapok ezzel kapcsolatban idézik Schober kancellár kijelentését, aki azt mondotta, hogy

Bécs a Rómából Berlinbe vezető ut hidja.

Schober Berlinben hírlapírók előtt nyilatkozott utjáról, amelynek célja szerinte, a német—osztrák kereskedelem-politikai viszony megjavítása.

A jobboldali francia lapok úgy látják, hogy Franciaországban nem pusztán kormányválság — hanem politikai válság is van.

Párizs, febr. 24.
A lapok még mindig igen élénken kommentálják a Chautemps-kormány megalakulását. A jobboldali sajtóorgánumok meglehetősen éles hangon írják az új kormányról, amelyet a „nevetségesség kormányának” mondanak.

Maga az előkelő és választékos hangu Temps is megjegyzi, hogy a

jelenben Franciaországban nem pusztán kormányválság van, hanem egyúttal politikai válság is, mert ez a kormány már megszületése pillanatában is erkölcsstelen volt és nem kormányváltozást, hanem politikai teljes átfordulást jelent.

A lapok megegyeznek abban, hogy a Chautemps-kormány ellenzé-

kének a száma mintegy 260 szavazat. A jobboldali lapok a kormány többségét 260 szavazatban látják, a baloldali lapok ezzel szemben 290 szavazatban.

A mérleg nyelve a Loucheur-frakció, amely eldönti a kormány sorsát.

Szombaton tartották a második udvari bált.

Beograd, febr. 24.

A régi királyi palota nagyteremben tartották meg szombaton este a második udvari bált, amelyen a király és a királyné is megjelentek. A bálon a főváros és a vidék összes közismert egyéniségei vettek részt.

A királyi pár tíz óra után jelent meg a bálteremben, ahol a zene azonnal a himnusz kezdte játszani. A himnusz után kezdetét vette a tánc és pedig ez alkalommal először a királyi kólóval.

Eddig ugyanis az összes bálakat, mint ismeretes, a szrbiankával kezdték meg. A jövőben, a megváltozott helyzetre való tekintettel, a bál kezdetét mindig a kóló jelzi. (Avala.)

A beográdi Szokol-egyesület megalakulása.

Beograd, febr. 24.

A Szokol-egyesület, amely most áll az új törvény alapján megalakulása előtt, vezetőségi értekezletet tartott, amelyen nemcsak a szokolok, hanem azok szülei és érdeklődők is megjelentek.

A gyűlést dr. Ribár Iván, a Szokol vezetője nyitotta meg, aki ismertette az új szokoltörvényt és a megalakulás módjait.

A szokolság — mondotta megnyitó beszédében — eddig is népünk reménye volt a múltban, még nagyobb biztosságot fog nyújtani a jövőben, hogy az állam kezébe került és hogy a király védnöksége alatt a trónörökös vezetésével fejlődhetik. Nagy feladatait ilyen előfeltételek mellett kétségtelenül még jobban fogja teljesíthetni.

Az ülés befejeztével utalt Ribár dr. arra, hogy az idén júniusban lesz Beogradban első alkalommal az összes szláv szokolok szletje, amelyre a világ minden részéből fognak érkezni a résztvevők. Szükségesnek tartja erre felhívni a szokolok és szülei figyelmét, hogy a szláv testvéreket szeretettel fogadják és nagy bensőséges ünneppé tegyék ezt a napot.

A magyar emigráció teljes likvidálásáról még nem lehet szó.

Budapest, febr. 24.

Horthy kormányzó jubileumával kapcsolatos amnesztia-rendelet a március elseji Hivatalos Lapban jelenik meg. Illetékes helyen tudni vélik, hogy az emigráció teljes likvidálásáról nem lehet szó, de az emigráció nagyobb alakjai közül többen haza fognak térhetni.

Visszahelyezte tisztségébe a becskerei köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének közgyűlése az elmozdított elnököt.

A közgyűlés hosszú vita után nem vette tudomásul a felügyelő-bizottság jelentését.

Becskekerek, febr. 24.

A becskerei köztisztviselők beszerzési szövetkezete vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a Tiszti-otthon szalétijében a tagok szokatlanul nagyszámu részvétele mellett.

Burget József szövetkezeti alelnök nyitotta meg a közgyűlést, majd Petrovity Milován felolvasta a felügyelő-bizottság határozatát, amellyel felfüggesztette dr. Gyurity Koszta szövetkezeti elnököt. A határozathoz fűzött jelentésében a felügyelő-bizottság megállapította, hogy dr. Gyurity Koszta tisztviselője a Steinitzer Géza fa- és szénkereskedelmi cégnek, a szövetkezet fa- és szén-szállítójának és a két állást összeférhetetlennek találta, mert dr. Gyurity a harmadosztályu fát és kokszot, a melyet a cég szállított, elsősztályu gyanánt vette át, egy árlejtés alkalmával pedig felbontotta a beérkezett ajánlatokat és másnap a Steinitzer-cég kedvezőbb ajánlatot nyújtott be, mindezekből úgy vélte, kitűnik a részrehajlósága és emiatt elnöki tisztségétől felfüggesztette.

Az elnök szavazásra akarta bocsátani a felügyelő-bizottság jelentését, a többség azonban

a megvádolt volt elnököt kívánta hallani,

aki szót kért. Gyurity Koszta dr. ezután hosszabb beszédben védekezett a vádak ellen. Beismerte, hogy a Steinitzer-cégnek tíz éve a tisztviselője, ugyanannyi ideje azonban a tagok bizalmából igazgatósági tagja a szövetkezetnek. Igazgatói tagságát és elnöki tisztségét mindig kifogástalanul látta el, soha egy parával meg nem károsította a szövetkezetet. Burget elnök 1927-ben egy igazgatósági ülésen nyilvánosan mondott köszönetet azért, mert a szövetkezet érdekeit hűségesen képviselte a Steinitzer-céggel szemben. Tény az, hogy a Steinitzer-cég a beérkezett három ajánlat után nyújtott be ajánlatot és megkapta a szállítást, ezen az ülésen azonban, amelyen az ajánlatok felett döntöttek, ő nem is volt jelen. Hogy mennyire képviselte a szövetkezet érdekeit, annak jellemzésül felhozza, hogy

a téli faszállítvány utolsó uszály-küldeményét nem akarta átvenni,

mert a fa minőségét kifogásolta. Végül a felügyelő-bizottság működését bírálta és kijelentette, hogy a felügyelő-bizottság felemelte napidiját 50 dinárról 100 dinárra, gyakran tartott ülést és amikor ő ezt kifogásolta, valóságos sztrájkba fogott a bizottság, hat hónapig nem dolgozott és a félévi mérleget sem akarta átvizsgálni. Végül kijelentette, hogy a mikor felfüggesztése utáni nap a közgyűlés azonnali összehívását kérte, ez nem történt meg.

Burget József szólalt fel ezután és kijelentette, hogy Gyuritytól kétszer kérdezte meg, alkalmazottja-e a Steinitzer-cégnek és ezt mind a kétszer tagadta.

A fáról Gácsity központi revizor jelenlétében állapították meg, hogy harmadosztályu, Gyurity dr. viszont azt vitatta, hogy elsősztályu a fa és a koksz is, sőt másnak statisztikai adatokkal akarta bizonyítani, hogy a koksz kitűnő. A fáról bírójlag megállapították, hogy harmadosztályu és a szállítvány nagyrészét nem is vették át.

Petrovity Milován megerősítette Burget állításait, hogy Gácsity és nem Gyurity állapította meg a fa gyengébb minőségét. A felügyelő-bizottság dolgozott a napidijakért és nem végezte munkáját fél óra alatt, mint Gyurity, aki szintén felvette a napidijakat.

Krizsánov Pája volt a következő felszólaló, aki hangoztatta, hogy

Gyurity Steinitzernél viselt állása közismert a városban,

de, bár a cég a városnak is szállított tüzelőanyagot és Gyurity neki gyermekkori ismerőse, sohasem járt nála a cég érdekében. Azon a „rossz” fán pedig, amit a szövetkezet átvett, 23.000 dinárt keresett a szövetkezet, miért nem küldte vissza a beszerzési bizottság az egész szállítványt? Gyurity dr., szerinte, mindig korrektül járt el és rehabilitálása érdekében kéri az elnöki tisztségébe való visszahelyezését. A napidijakra nézve pedig felemlítette, hogy napidijakra 1924-ben 3200, 1926-ban 6000 1927-ben 8400, 1928-ban 9050 és 1929-ben 14.900 dinárt fizettek ki, a mi azt igazolja, hogy az igazgatóság és a felügyelő-bizottság sűrűn ülésezhetett. A napidijak leszállítására nézve különben is konkrét javaslatot fog tenni.

Dániel Ádám közbevető indítványt tett, hogy ugyanis Gyurityot visszahelyezzék, de a felügyelő-bizottságnak is bizalmat szavazzanak.

A közgyűlés végül is 61 szavazattal 6 ellenében, névszerinti szavazással nem vette tudomásul a felügyelő-bizottság jelentését és ezzel visszahelyezte tisztségébe dr. Gyurity Kosztát.

Gyurity dr. elfoglalta az elnöki széket és köszönetet mondott az elégtételért, amit kapott és kijelentette, hogy a tagok bizalmát úgy fogja meghálálni, hogy az eddiginél is lelkesebben látja el elnöki kötelességét.

A jelen voltak kívánságára ezután úgy határoztak, hogy a napirend többi pontját külön közgyűlésen tárgyalják le.

Ötszáz cigányzenész huz bucsunótát Radics Béla sírjánál.

Budapest, febr. 24.

A világhírű cigányprimást, a szombaton elhunyt Radics Bélát hétfőn délután 4 órakor temetik el.

Az elhunyt primás sírjánál Rácz Laci, ötszáz cigányzenész kíséretével eljuttassa a „Lehullott a rezgő nyárfa” című népdalt, amelyet Radics Béla huzott el annak idején nagyon sokszor Erzsébet királynénak, akinek ez kedvenc dala volt.

Hazárdjáték közben ellopták a pénztárcáját.

Detektivekre hivatkozva leplezték a lopást a gyanúsítottak.

Becskekerek, febr. 24.

Dragojlovity Dragoljub a becskerei törvényszék büntető egyes bírója szombaton délelőtt foglalkozott Cséki Mihály becskerei soffőr és Fazekas József napszámos bünbőrével, akik ellen lopásért indítottak eljárást, mert 1927. május elsején elémelték Szücs János novibecsei gazdálkodó 2700 dinárt tartalmazó pénztárcáját. A vád szerint, Cséki és Fazekas Szüccsel egy becskerei vendéglőben hazárdjátékot játszott és amikor Szücs egy pillanatra a félreeső helyre ment, ellopták az asztalon felejtett pénztárcáját. Amikor Szücs visszatért és a pénztárcáját kereste, társai azt felelték, hogy

itt járt a rendőrség detektívje és elkobozta a pénzt.

Cséki Mihály és Fazekas József a bíró kérdésére kijelentették, hogy nem érzik magukat bűnösnek. Szücs pénztárcáját nem is látták, az asztalon volt ugyan néhány dinárja, amikor távozott a helyiségből, de ehhez hozzá sem nyúltak.

Szücs János ezzel szemben a vádirat állításait erősítette és kijelentette, hogy biztos tudomása szerint, az asztalon hagyta a pénztárcáját és amikor visszatérve azt kérdezte, hol a pénz, Cséki és Fazekas azt válaszolták, hogy detektívek vitték el.

A bíróság a vádlottak és a tanúk vallomásaival nem látta tisztázottnak az ügyet, elrendelte néhány tanu beidézését és elnapolta a tárgyalást.

A rétek területének növelését, az állattenyésztés kedvezményezését és más reformokat kér a bányási mezőgazdasági egyesület.

Legyen kötelező a mezőgazdasági szövetkezeti tagság — mondja a rezolúció.

Becskekerek, febr. 24.

A bányási mezőgazdasági egyesület vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a bányási kereskedelmi és iparkamara nagytermében dr. Lederer György elnöklete alatt. Lederer dr. megnyitó beszédében kegyeletes szavakkal áldozott a nemrég elhunyt Eck György szárcsai földbirtokos, felügyelő-bizottsági tag emlékének, majd felszólítására Sztanojlovity Sándor titkár felolvasta az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentését. A vezetőség beszámolójából kitűnik, hogy

bár az egyesület még csak két esztendeje áll fenn, magára vonta a mértékadó körök figyelmét,

a földmivelésügyi minisztérium ötezer dinár évi segélyt utalt ki, a minisztériumok pedig számos törvénytervezetet küldenek be véleményezés végett. Az egyesület közbenjárta a mezőgazdasági kamara érdekében, résztvett a június 4-iki borászati konferencián és a március 9-ikére összehívott borászati értekezleten a borkivitel kérdésének ismertetésére dr. Lederer György elnököt kérték fel.

A jelentés egyhangú elfogadása után Csanak Nikola földbirtokos beszélt a motorerő gyakorlati hasznáról, illetve hátrányáról a mezőgazdaságban és kifejtette előadásában, hogy

a traktorok igénybevételeinek fejlődése a földmivelés nagy kárára van,

mert minden motor kiszorít néhány lovat és ökröt, amelynek fenntartása egyrészt olcsóbb volt, másrészt a föld termelvényeiből történt, míg a motorok anyagát külföldről kell hozni. Csanak előadása kapcsán vita indult meg, amelynek keretében dr. Lederer György is felszólalt és kijelentette, hogy

nem mindenben ért egyet Csanak észrevételeivel.

Az ülés mégis jegyzőkönyvi köszönetet mondott Csanaknak a gondosan kidolgozott előadásáért, majd

előterjesztésére határozati javaslatot fogadtak el, amelyben egyebek között a következőket kéri:

Állítsanak fel közzgazdasági tanácsot, amely javaslatokkal és véleményekkel lássa el a közzgazdasági faktorokat.

Hozzanak törvényt a mezőgazdasági szövetkezetekről és tegyék kötelezővé a tagságot minden földbirtokos részére.

Azokat, akik a meghatározott minimumon felül tenyésztenek állatokat, részesítsék adókedvezményben.

A háboru után termőföldde átalakított réteket változtassák át ismét rétekké.

Szüntessék meg a földadó utáni pótdadót.

Védiék meg vámokkal a belföldi ipart, a mezőgazdaság egyik legfőbb fogyasztóját.

A mezőgazdasági egyesületek és földmivesszövetkezetek útján keressék a kiviteli együttműködés lehetőségét a Duna-medence többi államaival.

A határozati javaslat elfogadása után dr. Lederer György indítványára még kimondották, hogy a horgosi paprikavizsgáló állomás hatáskörének az egész országra való kiterjesztését, az adómentes benzinre szóló igazolványok egy évre szóló kiállítását és közös mezőgazdasági, ipari, gyáripari és kereskedelmi kamarak szervezését kéri.

A lavina eltemetett egy falut Olaszországban.

Róma, febr. 24.

A Monte Fedrano lábánál fekvő Villa di Metto nevű falucska mind a negyven házat egy lavina teljesen eltemette.

A szerencsétlenség a lakosságot álmában érte. A katasztrófa színhelyét repülőgépen kísérelték meg elérni, de a köd megakadályozta a mentést.

A lavina alól eddig tizenhárom halottat és négy súlyosan sebesültet húztak ki.

Február 25. kedd. Rk. és Prot.: Valpurga.
Ük.: Melentije. Zsidó: Shebat 25. Nap-
kelte 6:51, napnyugta 17:38 óra, a nap
hossza 10:47. Az év végéig még 309 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Nagyob-
bára felhős égboltozat mellett állandó
enyhülés várható.

Házasság. Pejovity Velimir becs-
kerei törvényszéki bíró február
23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor
kötött házasságot Nebrigitjev Gyur-
gyinka urleánnyal Titelen.

A bányászati kereskedelmi és iparkamara a tengeri kereskedelmi kamaráról. A közlekedési és kereskedelmi minisztérium törvénytervezetét dolgozott ki a különálló tengerészeti kereskedelmi kamaráról és a törvényjavaslatot véleményezést végett be-
küldötte a bányászati kereskedelmi és iparkamarának. A becskerei kamara tegnap foglalkozott a tervezettel és olyan véleményt terjesztett fel a két minisztériumhoz, hogy a közgazdasági erők központosításának a híve és véleménye szerint, nem célszerű a különálló tengeri kereskedelmi kamarák felállítását, mert az ügykörébe vágó munkát a többi kamara is elláthatná.

Nagy sikerrel zajlott le a kórház-bál. Szombaton este rendezte a szubotivai szeretetház helyi bizottsága a nagy érdeklődéssel várt kórházbál-
mat, amely a várakozást is túllépő módon, kitűnően sikerült. A Tisztítóthozon pazarul kivilágított termét szépszámu előkelő közönség töltötte meg, amely reggelig a legjobb hangulatban mulatott. A bálak szokásos feszessége csakhamar felengedett, kedélyes hangulat lett urrá a termen és reggelig együtt tartotta a közönséget. Pompásan sikerült a bálteremmel szomszédos helyiségben rögtönzött bár, amely az amerikai bárhelyiségek kitűnően eltalált mása volt. Flesch Lipót sokoldalú rendezői készségének újabb tanujelét adta a bár létrehozásával és sikerében osztozkodnak a hölgyek, akik a bár be-
rendezése körül fáradhatatlanul segédkeztek. A cigányzene szünetei közben Fischer Károly zeneszerző népszerű jazz-zenekeze játszott olyan szenzációs sikerrel, hogy a közönség minden egyes táncszámuk után zajosn ünnepelte az uribanda közkedvelt, ügyes tagjait. Az ugyerkölcsi, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült táncmulatság bizonyára sokáig marad meg a résztvevők emlékezetében. Az est pompás megrendezéséért Elek Viktorét, Temmer Sándornét és dr. Iványi Ferencet illeti elismerés.

Sikkasztással vádoltak egy becskerei kereskedőt. Dragojlovity Dragoljub törvényszéki bíró, mint büntető egyes bíró, tegnapelőtt délelőtt tárgyalta Makszimcev Gyura becskerei kereskedő sikkasztási bűnperét. Makszimcev ellen Sztosic vladinani kereskedő tett feljelentést, mert a bizományba kapott szilvaszállitvány értékét, 9000 dinárt, elsikkasztotta. Makszimcev Gyura a főtárgyaláson elmondta, hogy Sztosicityal közös üzletet vezetett és a szilvát közös haszonra és közös veszteségre hozatták. Utközben a szállitvány elromlott és ezért tagadta meg ellenértékének leszállítását. A bíróság, a tanuk meghallgatása után, úgy találta, hogy adott esetben magánjogi természetű ügyletről van szó és ezért Makszimcev ellen az eljárást jogerősen beszüntette.

A sztáribecsei magyar népkör, a becsei társaskörök legöregebbje, ez évi rendes közgyűlését március 9-én tartja saját székházában. A Népkör közgyűlése mindig kulturesemény számba megy a helyi társasélet terén és azon a tagok teljes számban szoktak megjelenni.

Uj iskolaépületet emelnek Szamoson. Szamosról írják: Szamos köz-
ség képviselőtestülete a napokban közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a jelenlegi régi iskola-
épületet lebontatja és helyébe modern, új iskolaépületet emel. Az új iskolában kilenc tanterem és néhány tanítólakás lesz. A közgyűlés egy-
üttel új iskolaszéki bizottságot választott, amelybe Krsztin Gyurica, Gologlavity Bránko, Konstantinov Dusan, Kalejszki Milán, Gyukin Gyura és Krnacski Milorád került be.

A becskerei munkásság újabb gyűlésén tiltakoztak a munkaadószervezetek követelése ellen.

Szociális katasztrófa volna a munkásjogok csökkentése — mondja a határozati javaslat.

Becskekerek, febr. 24.

A jugoszláviai országos munkásszindikátus, a banktisztviselők és gyáripari tisztviselők egyesülete, valamint a grafikai munkások szövetsége vasárnap délelőtt együttes gyűlést tartott a Centrál-kávéházban Bardócz Hugó, a grafikai szervezet titkárnak elnöke alatt.

Timothy Milos, a noviszádi munkáskamara tisztviselője ismertette a munkaadók kívánságait a szociális törvények revíziójával kapcsolatban és kijelentette, hogy a munkaadók szervezetei egyebek között a 10, sőt 12 órás munkaidő bevezetését, a tisztviselők kötelező biztosításának megszüntetését, a különórák díjának leszállítását, a vasárnapi munkaszünet 24 órára való csökkentését, a nők és gyermekek éjjeli foglalkoztatását, a munkáskamara önkormányzatának megszüntetését, a munkástársad ügykörének szűkítését, az agkori, halál és munkakép-
telenség esetére való biztosítás ter-
vének elejtését, a szülési segély leszállítását és számos más antiszo-
ciális újítás bevezetését kérték. Ezzel szemben megállapította a szó-
nok, hogy válság csak a mezőgazda-

Aranyat mosnak a Dráva homokjából. A varazsdini parasztek már rérebb idő óta foglalkoznak a Dráva homokjából való aranymosással. Néhány hét előtt két parasztember nagyobb mennyiségű aranyrögöt talált, amelyet 3800 dinárért sikerült értékesíteniük. Ezen nagy sikeren felbuzdulva, a város most maga vette kezébe az aranymosást és Varazsdinnál a parti homokban több göd-
dőt ástak 21 méter mélységig. A leg-
több aranyrögöt 6 és 7 méter mély-
ségek között találták.

**Szociális katasztrófa mondják a munkaadók által követelt rejtő-
mokat és ítélik, hogy a munkaidő emelése csak növelné a munkanélküliek számát,**

Jovánovity Gyura banktisztviselő ezután előterjesztette a határozati javaslatot, amelyben

**szociális katasztrófa mondják a munkaadók által követelt rejtő-
mokat és ítélik, hogy a munkaidő emelése csak növelné a munkanélküliek számát,**

csökkentené a munkabéreket és ezzel leszorítaná az egzisztenciális lét-
alapot, erkölcsileg és egészségügyi-
leg csökkentené a munkás értékét. Végül kéri

**a munkásbiztosítási és munkásvé-
delmi törvényben biztosított ös-
zes jogok fentartását és kiegészi-
tését,**

a földművesek betegség esetére való kötelező biztosítását, az agkori, munkanélküli és halál esetére való biztosítást, a magántisztviselők részére nyugdíjalapok létesítését és végül a munkásság szabad gazdasági szervezkedését.

Előadások a novakanjizsai gazdasági tanfolyamon. A novakanjizsai mezőgazdasági tanfolyamon a leg-
utóbbi napokban Szudarevity sztáribecsei selyemhernyótelepi igazgató tartott előadást a selyemhernyóte-
nyésztésről, Sztépanszki Borisz járási gazdaság és szövetkezetekről, Glanz József járási állatorvos az állatbe-
tegegekről, Hemelidi Nikola, az adai mezőgazdasági iskola tanára a szőlő-
szétről és a gyümölcskertészetéről, Gavrilovity Vója tanító a gazdasági földrajzról és dr. Novákov Dusan a járványos betegségekről.

Leégett jégverem. Szerdán este — mint sztáribecsei tudósítónk írja — tűzjelzés riasztotta meg a sztáribecsei lakosságot. A tűz a III. kerületben volt Kovács Sándor mészáros házában, ahol a hatalmas jégverem nádtetőzete gyulladt ki. Mire a tűzoltók kiértek, lángban állott a jégverem egész tetőzete és nagy veszély-
lyel fenyegette a szomszédos, szintén náddal fedett házat. A mentés a lakóház védelmére összpontosult és az épületet sikerült is megmenteni; mig a jégverem teljesen leégett és a behorodott jégmennyiség is elolvadt. A tűzvizsgálat nem tudta megállapítani a tűz keletkezésének okát, de nagyon valószínű, hogy a jéghor-
dó emberek eldobott cigarettájától kapott tüzet a szalma és a nád. Közel száz kocsi jég veszett kárba.

Az első vallásmentes város Szovjetországra. Moszkvából je-
lentik: A szovjet központi végrehaj-
tó bizottsága arra törekszik, hogy a városokat mentesítse az egyház befolyásától. Az első templom- és vallásmentes város Szibériában fekszik és a szovjet nagy propagandával péla gyanánt állítja oda ezt a várost a többieknek. — Március elején Harkovban megkezdődik annak a 95 ukrán főurnak és nemesnek a bűnpö-
re, akiket azzal vádolnak, hogy Uk-
ránia elszakítására törekedtek és forradalmi mozgalmakban vettek részt. Ennek a mozgalomnak a vezére Jevremov, a moszkvai akadémia alelnöke volt. — A minksi zsidó le-
tartóztatásáról újabb részleteket je-
lentenek Moszkvából. A zsinagógában különböző belsevikiellenes röpi-
ratokat és ujságokat találtak. A rabi egy antibolsevik szervezetnek az élén állott, amelynek a tagjai a hivi-
ből kerültek ki. Minkszben eddig 50 embert tartóztattak le. A zsidó elő-
kelőségek letartóztatása Minkszben és a környéken nagy elkeseredést keltett a zsidó lakosság körében. — Londonból jelentik: Dr. Geurs, az angol zsidó hitközségek elnöke, az oroszországi egyházellenes üldözé-
sek miatt az angol közélet személyi-
ségeihez levelet intézett, amelyben felkéri őket, hogy harcoljanak vele együtt a szovjet ellen.

Vallásos előadás. Február 24-ikén, hétfőn a püspöki methodista egyház imatermében (Veresmartijeva ucca 13.) Voellmy Eduárd winterthuri (svájci) lelkész tart vallásos előadást német nyelven. Az előadás este fél 8 órakor kezdődik. Belépődij nincs.

Jégzajlás a Tiszán. Ritka év az, a mikor a Tisza mentén nem lehet megtölteni a jégvermeket. Az idén ilyen jégtelen a tél és már-már le-
mondtak a vendéglősök és mészárosok a jég beraktározásáról, amikor egyszerre e héten megindult a Tiszán a jégzajlás. A Maros folyó szilárd jégváza az áradás folytán föl-
szabadult és elindult lefelé a Tiszán is. Az élelmes becsejiek a napokban hozzáfogtak a jégfordáshoz. Piszkos, iszapos, de 4.5 deciméter vastag a jég és ha nincs jobb, ez is jó és sietve töltik meg a jégvermeket a nyári szükségletre, mert hátha már nem is lesz tél!

Akik tévedésből a „NARREN-
ABEND“-ra meghívót még nem kap-
tak, sziveskedjenek a Röhrich János divatárucéghez fordulni. — Álarco-
soknak a Narrenabendra bejárat a Plank-kert felől. (52)

Megzavart betörők. Banatszkikar-
lovácról jelentik: A délbányási Ba-
natszkikarlovác községben az éjjel ismeretlen tettesek betörést kísérel-
tek meg Waitz Sándor földbirtokos házában. A földbirtokos bérése arra lett figyelmes, hogy az udvarban egy sötét, magas alak bujkál. Ráki-
áltott az idegenre, mire az futásnak eredt. Éjjel két óra tájban egy másik bérés megfigyelt egy ugyancsak magastermetű alakot, amint az istállóból észrevétlenül távozni akart. Megállásra szólította fel az idegent, mire az futásnak eredt. Az a gyanu, hogy a gyanus idegenek betörést kíséreltek meg.

A Hitelezői Védegylet hírei: A noviszádi hitelezői védegylet a követ-
kező fizetésekre adott ki jelentést: Nincsiy Szvetozár, Nova-
kanjizsa, kézműárkereskedés. Passz-
sziva 1.535.000 dinár, aktiva 668.119
dinár. Az üzlet felügyelet alatt áll. A
nagyszámu kereset és végrehajtás
következtében kiegyezésre nincs ki-
látás. Egyeztető: Mitrovity Cséda,
Zemun. — Bratya Szandity, Velika-
kikinda, kézműárkereskedés. Passz-
sziva 1.400.000 dinár. Moratórium-
mal igyekszik tartozását rendezni.
Egyeztető: Dimitrijevity Cséda, Ze-
mun. — Schusztar Pál, Belackva,
kézműárkereskedés. Passziva 500
ezer dinár, aktiva még nincs megál-
lapítva. A státus még nincsen megál-
lapítva. Az üzlet felügyelet alatt áll.
Egyeztető: „Jugokompass“ Novi-
szád. — Perkovic József, Veliki-
becskerek, szesz- és likörkereske-
dés. Passziva 1 millió kétszázezer,
aktiva 350.000 dinár. Ajánlat 35 szá-
zalék, tizenkét havi törlesztésre.
Egyeztető: „Jugokompass“ Novi-
szád.

**Madridból jelentik: A világláallit-
vezetősége az egyik vendégköny-
ben a következő németnyelvű be-
jegyzést találta, amely alatt olvasha-
talan aláírás volt: Én vagyok a
düszeldorri tömeggyilkos. Bár misz-
tiifikációnak tartják a dolgot, mégis
elküldik az írás tényképét a düszel-
dorri rendőrségnek.**

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Hétfőn, február 24-én 5, 7 és 9 órakor.

„RAUSCH“
vagy
A szenvedély álma.
Jön! Anny Ondra: A KAVIAR HERCEGNŐ.

Kapitány Tim - Az igazság szolgálatában.
Kalandtörténet 6 felvonásban, továbbá egy 2 felvonásos játék és „METRO JOURNAL“.
Főszereplők: TIM MC. COY és ANITA PAGE.

Három bajnoki mérkőzést játszottak le vasárnap Beccskereken. Vasárnap, a nagy hideg dacára, három bajnoki mérkőzést játszottak le Beccskereken. A ZSSK-pályán a Radnicski-Schwäbische mérkőzött 4:2 (0:1) eredménnyel. Az eredmény nem felel meg az erőviszonyoknak, mert a Schwäbische önfeláldozón. lelkesen játszott és legalább is eldöntetlen érdemelt volna. A mérkőzést Jankovity Mica vezette. — Az Obility-pályán az Obility és a Vojvodina került egymással szembe. Eredmény 4:0 (1:0). A Vojvodina az első félidőben és a második félidő 15 percén keresztül fölényben volt, de csatársora kapuelőtti bizonytalansága folytán, nem tudott eredményt elérni. Az Obility a második félidő 20-ik percétől erős finissel érte el a 4:0-as eredményt. Brkity bíró erőlyes bíráskodásának köszönhető, hogy a játékosok botrányba nem fulladt. — A harmadik mérkőzés a Borac-pályán volt a Borac és Orao között 3:1 (2:0). A Borac gyenge eredménye az Oraoval szemben nem meglepetés, mert az Orao a múlt év óta sokat javult és a tegnapi mérkőzésen különösen a védelme működött kitűnően. Bíró: Mojity Milorád. (M.)

Minden éves előfizető **ingyen** kap egy tizenégykarátos eredeti amerikai **aranytöltőtollat**

Kérjen még ma ingyen mutatóanyagot a „**RADIOWELT**“ kiadóhivatalától Wien, I. Pestalozziggasse 6. A legrészletesebb rádióprogramok, érdekes olvasmányok, gazdag technikai rész, szerelési útmutatás, rövid hullámok, sok illusztráció, nyelvtankönyvek, érdekfeszítő regények. 41

A legújabb beszélő film — a Sevillai énekes. Ramon Novarro, ki gyönyörű énekhangjával megérdemelt sikert ért el a „Pagan“ című filmben, rövidesen megkezdje új beszélő és éneklő filmjét, melynek címe a „Sevillai énekes“. A rendezést Charles Brabin vállalta és ez lesz Ramon Novarro immár harmadik beszélő és éneklő filmje. Hollywoodi értesítés szerint a csikagói operaház ajánlatot tett Ramon Novarronak, hogy vendégjátékra szerződjen le több operai szerepre, aminek azonban a népszerű művész szerződésére való tekintettel nem tehetett eleget.

Koszorumegváltás. Jankovich Lőrinc elhunyt alkalmából a Benzce Antal és Fia cég tisztviselő-kara 120 dinárt adományozott koszorumegváltás címén a rom. kat. árvaháznak.

Lón Chaneynek és Clara Bow-nak volt a legnagyobb kasszasikere. Az amerikai mozisok évente szavazást rendeznek, hogy megálapítsák, mely starnak volt az év folyamán a legnagyobb kasszasikere. A szavazásból — immár másodszer — Lón Chaney került ki győztesen, míg a női starok között Clara Bow nyerte a legtöbb szavazatot. „Sohasem gondoltam volna, hogy ilyen nagy a hasonlatosság köztem és Clara Bow között“, jelentette ki az „ezerarcu“ Lón Chaney,

mikor az eredményt közölték vele. Lón Chaney legközelebb legújabb filmjében a „De Profundis“ban, mely az első hangos bűnügyi film, fog bemutatkozni a közönségnek.

Kölesönös hűtlenség, nem válok. Budapestről jelentik: A Kuria érdekes válóperben hozott ítéletet. A válóper a férj indította meg összeírheterlen felesége ellen, aki tettlegeségekkel egybekötött házi perpatvar után, hűtlenül elhagyta férjét. Miután bebizonyítást nyert, hogy az asszony az eset után egyik férfiismerősét kereste fel lakásán, a férj az asszony hibájából akarta a válást kimondatni. Az asszony viszont azzal védekezett, hogy csupán teát ivott ismerőse lakásán, míg a férje azonnal viszonyt kezdett egy nővel. A Kuria elutasította a férjet keresetével. Az ítélet indokolása szerint, nem egyeztethető össze a házastársi hűséggel, ha férjes asszony lakásán látogatja meg a férfiismerősét. Miután azonban a férj is megszegte a kötelező hűséget, mindkét házastárs alacsony erkölcsi felfogásáról tett tanulságot és ezért nem bontható fel a házasság.

Négy embert gyilkolt meg egy elvetemült asszony.

Pozsony, febr. 24.
Szombaton délelőtt Lansfeld József szucsányi asztalosmester felesége borzalmas sikohtozással rohant végig a község főútcáján. A csendőrlaktanyába szaladt és elmondotta, hogy a náluk albérletben lakó Paczel Mátyás és felesége holtan fekszenek az ágyban. Paczel Mátyás tavaly decemberben tért vissza Amerikából. Amerikában tekintélyes vagyont gyűjtött és az volt a terve, hogy birtokot vásárol odahaza. Midőn Lansfeldné bejelentésére a csendőrök és a járásorvos kiszállottak a helyszínre, az egyik ágyon kinyújtózva feküdt a férfi holtteste, a másikban pedig keresztben hevert a halott asszony.

A járásorvos az első pillantásra megállapította, hogy mindketten mérgezés áldozatai lettek. A véletlen azután hamarosan Lansfeldnére terepte a gyanút. A csendőrpáncsok véletlenül felhajtotta az asztalon a terítőt és egy csomó dollárbankjegy hullott a terítő alól a földre. Lansfeldné hirtelen elsápadt s anélkül, hogy kérdezték volna, elkezdett dadogni, hogy a pénzt Paczelék ládájából lopta. A további nyomozás során kétségtelen bizonyítékok merültek fel, hogy a gyilkosságot Lansfeld Józsefné hajhatta végre. Lansfeldné mindent tagad, a házkutatás alkalmából azonban nagymennyiségű sztrichninnmérget találtak a lakásban.

Hétfőn reggel a nyomozás újabb

BALKAN BIOSKOP

Jön! Jön! Jön! Jön! Hétfőn, február 24-én 5, 7 és 9 órakor FIGYELEM!
Nagy népies előadás kettős műsossal 4 és 2 dináros helyárrakkal.

Modern Faust
Tónfilm.
Jegyek már kaphatók.

Az első csók.
Anny Ondra gyönyörű filmje.
Zoro és Muru a perza vásáron.
Kacagató vigjáték.

A rendes autóbusz-járat mellett még egy autóbuszt helyeztem üzembe, amely Novi Sadról délelőtt 9 órakor, Beccskerekről délután 16 óra 30 perckor indul.
Andra Veljković,
autóbusztulajdonos.

Eladó tavaszi szállításra nagyobb mennyiségű fajtisza, nemes **gyümölcsfa,** diszfa, diszcsérje és vadonc 175 **báró Tallián Tibor** máriatelepi gyümölcsfaiskolájában **Nova Kanjiža** (Bánát). Árjegyzéket díjmentesen küld **Nagy Mihály Antal** faiskola kezelő.

Szakképzett 250 téglaester, 30 éves gyakorlattal, bármilyen szisztémájú égetőkamencéhez téglaesternek **= ajánkózik. =** Megkereséseket „Téglaester“ jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Tenyésztojást és naposcsibét Rhod Island és Leghorn fajtaiból tavaszi, Leghorn kakasokat azonnali szállításra ajánl: **GALLUS-farm,** Bačka Topola. 249

Hirdessen
a „**Torontál**“ napilapban.

Üzleti könyvek
nagy választékban
K. BENO
könyvkereskedésében 274
Veliki Beccskerek (a nagyhid mellett).
Bélyegzést kívánatra közvetítem.

Pleitz Fer. Pál

könyvnyomdája
Veliki Beccskerek,
Obiliceva ucca 1. szám.
Telefon 21. Alapított 1846.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Vonalozó-intézet. Ruggyantabélyegzőgyártás.